

Ekologickejšia, spravodlivejšia a odolnejšia poľnohospodárska politika EÚ

- vyššia podpora za uplatňovanie opatrení na ochranu klímy a životného prostredia
- ročné priame platby maximálne vo výške 100.000 eur, väčšia podpora malých farmárov
- robustnejšie opatrenia na pomoc poľnohospodárom v časoch krízy
- vyššie sankcie pri opakovanom porušení pravidiel na ochranu životného prostredia či zvierat

Poslanci presadzujú udržateľnú a voči krízam odolnú poľnohospodársku politiku, ktorá udrží potravinovú bezpečnosť v EÚ

©AdobeStock/Vadim

Budúca poľnohospodárska politika EÚ má byť pružnejšia, udržateľnejšia a odolnejšia voči krízam a má poľnohospodárom umožniť, aby boli aj naďalej zárukou potravinovej bezpečnosti v Únii.

Parlament v piatok schválil svoju vyjednávaciu pozíciu k reforme poľnohospodárskej politiky EÚ na obdobie po roku 2022. Poslanci sú tak pripravení začať rokovania s Radou (ministrov) EÚ.

Smerom k politike dosahovania konkrétnych cieľov

Poslanci podporili zmeny, ktoré by umožnili vo väčšej miere prispôbiť spoločnú poľnohospodársku politiku potrebám jednotlivých členských štátov. Trvajú však na zachovaní rovnakých podmienok v celej Únii. Vláda každej krajiny EÚ by mala vypracovať vlastný strategický plán, v rámci ktorého zadefinuje, ako chce na svojom území zaistiť dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka. Tieto plány musí schváliť Európska komisia, ktorá bude následne dbať nielen na to, či členské štáty pravidlá EÚ dodržiavajú, ale bude tiež sledovať dosahovanie cieľov z ich strategických plánov.

Podpora ekologickejšieho poľnohospodárstva v EÚ

Ciele národných strategických plánov by mali byť realizované v súlade s Parížskou dohodou o zmene klímy, uvádza sa v schválenom texte.

Parlament posilnil povinné opatrenia súvisiace s ochranou klímy a životného prostredia, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou poskytovania priamych platieb. Poslanci navyše presadzujú, aby sa aspoň 35% rozpočtu vyhradeného na rozvoj vidieka vyčlenilo na opatrenia v oblasti životného prostredia a klímy.

Minimálne 30% rozpočtu určeného na priame platby by malo ísť na tzv. ekologické režimy, teda opatrenia zamerané na podporu klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat. Tieto opatrenia by boli dobrovoľné, ich uplatňovaním by si však poľnohospodári mohli zvýšiť príjmy.

Parlament trvá na tom, aby sa v každom členskom štáte zriadila poradenská služba pre poľnohospodárske podniky. Žiada tiež, aby sa aspoň 30% z finančných prostriedkov EÚ vyčlenených na jej fungovanie v jednotlivých štátoch zameralo na podporu úsilia

poľnohospodárov v oblasti boja proti klimatickým zmenám, udržateľného využívania prírodných zdrojov a ochrany biodiverzity.

Podľa poslancov by zároveň členské štáty mali motivovať poľnohospodárov k tomu, aby 10% svojej pôdy upravili spôsobom, ktorý podporuje biodiverzitu. Malo by ísť napríklad o vysádzanie živých plotov a okrasných stromov či zakladanie rybníkov.

Nižšie platby väčším podnikom, podpora malých a mladých farmárov

Poslanci odhlasovali progresívne znižovanie ročných priamych platieb od úrovne 60.000 eur a stanovenie stropu na úrovni 100.000 eur. Členské štáty by však poľnohospodárom mohli umožniť, aby si pred znížením odpočítali od celkovej sumy 50% miezd súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou. Aspoň 6% priamych platieb by mali členské štáty použiť na podporu malých a stredných poľnohospodárov. Ak však tento podiel presiahne 12%, pravidlo progresívneho znižovania priamych platieb pre veľké podniky by sa malo stať v takomto členskom štáte dobrovoľným.

Na podporu mladých poľnohospodárov by členské štáty podľa poslancov mohli vyčleniť aspoň 4% svojich rozpočtov vyhradených na priame platby. Ďalšia podpora pre začínajúcich mladých farmárov by sa podľa poslancov mohla poskytnúť z fondu pre rozvoj vidieka, pričom práve investície mladých poľnohospodárov by mali mať prioritu.

Dotácie EÚ by mali byť vyhradené len pre tých, ktorí sa poľnohospodárskej činnosti venujú aspoň v určitom minimálnom rozsahu, zdôraznili poslanci. Automaticky vylúčené by mali byť osoby, ktoré prevádzkujú letiská, železničné služby, vodárne, realitné služby, trvalé športoviská a rekreačné plochy.

Vegetariánske hamburgery a rezne z tofu: žiada zmena v označovaní

Poslanci zamietli všetky návrhy, ktoré by vyhradili názvy produktov súvisiace s mäsom pre výrobky skutočne obsahujúce mäso. Označovanie produktov rastlinného pôvodu pri ich predaji by sa tak meniť nemalo.

Pomoc poľnohospodárom pri zvládaní kríz

Parlament presadzuje ďalšie opatrenia, ktoré by poľnohospodárom pomohli ľahšie sa vyrovnáť s rizikami a prípadnými budúcimi krízami. Poslanci požadujú väčšiu transparentnosť trhu, intervenčnú stratégiu pre každý poľnohospodársky výrobok a výnimku z pravidiel hospodárskej súťaže pre dohody, ktorých cieľom je uplatňovanie prísnejších noriem v oblasti životného prostredia, zdravia zvierat alebo starostlivosti o zvieratá. Poslanci chcú okrem toho pretransformovať *ad hoc* krízovú rezervu, ktorá má poľnohospodárom pomáhať v situáciách cenovej alebo trhovej nestability, na trvalý nástroj s riadnym rozpočtom.

Prísnejšie sankcie a mechanizmus EÚ na podávanie sťažností

Parlament chce sprísniť sankcie pre tých, ktorí opakovane neplnia požiadavky EÚ, a to napríklad v oblasti životného prostredia či dobrých životných podmienok zvierat. Pre poľnohospodárov by to malo znamenať sankciu vo výške 10% z ich nárokov na priame platby (namiesto súčasných 5%).

Parlament takisto požaduje vytvorenie *ad hoc* mechanizmu EÚ na podávanie sťažností. Využívať by ho mohli poľnohospodári a príjemcovia podpory na rozvoj vidieka, ktorí sa stali v súvislosti s dotáciami EÚ obeťou nespravodlivého zaobchádzania a vláda ich krajiny nedokázala ich sťažnosť vyriešiť.

Výsledky hlasovania a ďalšie informácie

Uznesenie o strategických plánoch bolo schválené pomerom hlasov 425 (za): 212 (proti): 51 (zdržalo sa hlasovania).

Uznesenie o spoločnej organizácii trhov bolo schválené pomerom hlasov 463 (za): 133 (proti): 92 (zdržalo sa hlasovania).

Uznesenie o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky bolo schválené pomerom hlasov 434 (za): 185 (proti): 69 (zdržalo sa hlasovania).

Podrobnejšie informácie o schválených textoch sú k dispozícii v [samostatnom dokumente](#).

Vyhlasenia predsedu Výboru EP pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a parlamentných spravodajcov legislatívnych návrhov sú [k dispozícii tu](#).

Súvislosti

Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) bola ustanovená v roku 1962. Posledná reforma SPP prebehla v roku 2013.

Platnosť súčasných pravidiel, ktoré upravujú fungovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky Únie, sa končí 31. decembra 2020. SPP by následne mala fungovať na základe [prechodných pravidiel](#), a to až kým sa Parlament a Rada nedohodnú a neschvália reformu poľnohospodárskej politiky EÚ.

Približne [34,5% rozpočtu EÚ](#), teda [58,12 miliardy eur](#), bolo v roku 2020 vynaložených na financovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky, pričom 70% prostriedkov SPP je vynakladaných na [podporu príjmu šiestich až siedmich miliónov farmárov v EÚ](#).

Postup: Riadny legislatívny postup (spolurozhodovanie), 1. čítanie

Typ dokumentov: Nariadenia (3x)

Užitočné odkazy

Schválené texty budú k dispozícii tu (23.10.2020)
Videozáznam rozpravy (20.10.2020)
Priebeh prerokovania (Strategické plány)
Priebeh prerokovania (Spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami)
Priebeh prerokovania (Financovanie, riadenie a monitorovanie SPP)
Profil spravodajcu – strategické plány: Peter Jahr (EPP, DE)
Profil spravodajcu – spoločná organizácia trhov: Eric Andrieu (S&D, FR)
Profil spravodajkyne – horizontálne nariadenie: Ulrike Müller (RE, DE)
Think tank EP: Strategické plány SPP (december 2018)
Think tank EP: Nariadenia o SOT s poľnohospodárskymi výrobkami, o systémoch kvality a o opatreniach pre odľahlé regióny, ktorými sa mení SPP (október 2019)
Think tank EP: Horizontálne nariadenie o SPP (jún 2019)
Think tank EP: Smerom k SPP na obdobie po roku 2020 – porovnanie balíka reforiem so súčasnými nariadeniami (september 2018)
Štúdia: SPP po roku 2020 – hodnotenie legislatívnych návrhov EK (október 2018)
Audiovizuálny materiál

Kontakty

Ján JAKUBOV

Tlačový atašé

☎ (+32) 2 28 34476 (BXL)
☎ (+33) 3 881 73840 (STR)
☎ (+32) 498 98 35 90
✉ jan.jakubov@europarl.europa.eu
🐦 [@EP_Agriculture](https://twitter.com/EP_Agriculture)

Soňa MELLAK

Tlačová atašé

☎ (+421) 2 5942 9695
☎ (+33) 3 881 74880 (STR)
☎ (+421) 918 708 590
✉ sona.mellak@europarl.europa.eu

Ivana JANÍKOVÁ

Tlačová atašé

☎ +421 (0) 2 5942 9688

📱 +421 (0) 905 215 051

✉ ivana.janikova@europarl.europa.eu
